

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 24.03.1971, sp. zn. Tpjf 21/71, ECLI:CZ:NS:1971:TPJF.21.1971.1

Číslo: 2/1971

Právní věta: Obhajca zomrelého obvineného môže namiesto obvineného učiniť prehlásenie podľa § 11 ods. 2 Tr. por., že trvá na prejednaní veci, v ktorej bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu uvedeného v ustanovení § 11 ods. 1 písm. a) alebo b) Tr. por.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 24.03.1971

Spisová značka: Tpjf 21/71

Číslo rozhodnutí: 2

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Pravomoc soudu, Příslušnost místní

Předpisy: 141/1961 Sb. § 19 ods. 1 87/1950 Sb. § 7 ods. 1 písm. a
§ 20 ods. 1 82/1968 Sb. § 3 ods. 2
§ 3 ods. 3
§ 7 ods. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Podľa Trestného poriadku smrť odsúdeného nebráni vykonaniu mimoriadneho opravného konania, začatého na základe mimoriadneho opravného prostriedku podaného v prospech odsúdeného, ani vykonaniu konania vo veci samej po zrušení pôvodného rozhodnutia na základe mimoriadneho opravného prostriedku podaného v prospech odsúdeného; trestné stíhanie nemožno v takomto prípade zastaviť preto, že obvinený zomrel (§ 279 písm. c) Tr. por. a contrario, § 289 písm. c), § 275 ods. 1 Tr. por., § 17 zák. č. 82/1968 Zb. o súdnej rehabilitácii).

Vo všetkých týchto prípadoch musí byť zomrelému obvinenému v takomto konaní ustanovený obhajca (§ 36 ods. 2 Tr. por.). Pre obnovu konania bola táto otázka riešená v stanovisku trestného kolégia býv. Najvyššieho súdu č. St 13/65, v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona sa takto ustálila prax býv. Najvyššieho súdu a z tých istých zásad vychádza aj prax v rehabilitačnom konaní. Podľa tejto praxe obhajca zomrelého obvineného vykonáva samostatne procesné práva namiesto zomrelého obvineného, najmä podáva samostatne návrhy, opravné prostriedky a pod., ktoré by bol inak oprávnený podať len obvinený. Podľa praxe v rehabilitačných veciach sa obhajcovi zomrelého obvineného priznávalo aj právo učiniť namiesto obvineného prehlásenie podľa § 11 ods. 2 Tr. por., aby sa pokračovalo v konaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v ustanovení § 11 ods. 1 písm. a) alebo b) Tr. por.

Najvyšší súd SSR v dvoch rozhodnutiach (3 Tz 29/70 a 3 Tz 37/70) zaujal opačné stanovisko a bez bližšieho odôvodnenia uviedol, že postup podľa § 11 ods. 2 Tr. por. neprichádza v týchto prípadoch do úvahy, pretože obvinený už zomrel. Tento názor nemožno považovať za správny.

Ak sa pripustilo, aby namiesto zomrelého obvineného vykonával obhajca všetky procesné práva, ktoré inak patria obvinenému, niet dôvodu vylučovať z týchto oprávnení obhajcu právu učiniť prehlásenie podľa § 11 ods. 2 Tr. por. Toto prehlásenie je svojou podstatou návrhom, ktorý môže v ostatných prípadoch podávať obhajca za obvineného (§ 41 ods. 2 Tr. por.).

Ustanovenia Trestného poriadku umožňujúce vykonanie mimoriadneho opravného konania v prospech odsúdeného i v prípadoch, keď odsúdený zomrel, majú za cieľ, aby bola umožnená rehabilitácia odsúdeného i po jeho smrti. Účelom ustanovenia § 11 ods. 2 Tr. por. je dať obvinenému možnosť dosiahnuť úplnú rehabilitáciu v prípadoch, kde otázka jeho viny zostala v dôsledku zastavenia trestného stíhania nevyriešená. Niet preto dôvodu obmedziť použitie ustanovenia § 11 ods. 2 Tr. por. len na tie prípady, kde obvinený žije. Vylúčiť možnosť použitia § 11 ods. 2 Tr. por. u mŕtveho obvineného by bolo v rozpore so zámerom sledovaným ustanoveniami § 275 ods. 1, § 279 písm. c), § 289 písm. c) Tr. por. a § 17 zák. č. 82/1968 Zb. V obdobnom prípade, to je v konaní proti ušlému, má obhajca ušlého obvineného rovnaké práva ako obvinený (§ 304 Tr. por.), teda aj právo učiniť prehlásenie podľa § 11 ods. 2 Tr. por.

Obhajca zomrelého obvineného má preto aj právo učiniť prehlásenie podľa § 11 ods. 2 Tr. por., aby sa pokračovalo v trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 1 písm. a) alebo b) Tr. por. Takéto právo však nemajú žiadne iné osoby, napr. osoby oprávnené podať v prospech obvineného opravné prostriedky.